

Deloitte.

Hành trình từ tìm hiểu đến tuân thủ
đạo luật Sarbanes–Oxley Hàn Quốc

Mục lục

Lời mở đầu	3
K-SOX là gì?	4
Đối tượng áp dụng K-SOX là ai?	5
Nhu cầu thiết lập K-SOX song song với US-SOX	6
Bài học từ US-SOX	7
Phương pháp tiếp cận hiệu quả cho việc tuân thủ K-SOX	8
Xây dựng dựa trên nguồn lực hiện tại	8
Tận dụng công nghệ để mang lại kết quả tốt hơn	9
Học hỏi từ quá khứ	9
Ảnh hưởng đến công ty con của công ty mẹ Hàn Quốc tại Việt Nam	10
Kết luận	11

Lời mở đầu

Trong bối cảnh số lượng những vi phạm trong lĩnh vực kế toán ngày càng tăng ở Hàn Quốc, và ý kiến của công chúng đối với hành vi không tuân thủ của doanh nghiệp cũng trở nên khắt khe hơn, các cơ quan quản lý Hàn Quốc đã tích cực thực thi nhiều cải cách liên quan đến quy trình kiểm soát nội bộ của doanh nghiệp. Cụ thể, cùng với những sửa đổi gần đây nhất của Đạo luật Kiểm toán độc lập (Act on External Audit), Đạo luật Sarbanes-Oxley Hàn Quốc (“K-SOX”) (“Đạo luật”) đã chú trọng hơn đến hệ thống Kiểm soát nội bộ đối với báo cáo tài chính (“ICFR”) của cả công ty niêm yết và chưa niêm yết. Với nguồn tham khảo vẫn còn tương đối hạn chế, chúng tôi hi vọng bài viết bên dưới sẽ giúp giải đáp một số quan tâm chính của độc giả về chủ đề này mà cụ thể hơn là các công ty niêm yết cùng những quy định ở cấp độ báo cáo hợp nhất.

K-SOX là gì?

K-SOX hay Korea Sarbanes-Oxley là hệ thống quản lý Kế toán nội bộ của Hàn Quốc được ban hành như một phần của những cải cách luật định năm 2017. K-SOX có nội dung rất gần gũi với Đạo luật Sarbanes-Oxley của Hoa Kỳ (thường được gọi là “US-SOX”) được đưa ra vào năm 2002 sau một loạt bê bối kế toán và quản trị xảy ra trước đó. Đạo luật này nhằm mục đích bảo vệ nhà đầu tư khỏi những thông tin sai lệch do các công ty công bố bằng cách đưa ra yêu cầu kiểm soát nội bộ chặt chẽ hơn. Trên cơ sở những tiêu chuẩn nền tảng đã được ban hành bởi cơ quan quản lý địa phương, K-SOX tập trung vào hệ thống Kiểm soát nội bộ đối với hoạt động báo cáo tài chính (ICFR) và đề cao trách nhiệm của cấp quản lý, ủy ban kiểm toán và kiểm toán viên độc lập. Nói đơn giản, không chỉ CEO của công ty niêm yết cần báo cáo những đánh giá của ban lãnh đạo về hoạt động kiểm soát nội bộ tại Đại hội cổ đông thường niên mà một báo cáo kiểm toán chính thức liên quan đến ICFR cũng phải được trình bày tại Đại hội kể từ năm tài chính 2023 trở đi.

Đối tượng áp dụng K-SOX là ai?

Khi nào và công ty nào bị ảnh hưởng bởi Đạo luật chắc chắn là những câu hỏi được quan tâm nhất. Nhìn chung, Đạo luật này áp dụng cho cả các công ty niêm yết và chưa niêm yết. Trong khi đã được áp dụng cho báo cáo riêng từ năm 2019, yêu cầu của K-SOX liên quan đến báo cáo tài chính hợp nhất được thay đổi từ soát xét sang kiểm toán từ năm tài chính 2023 đối với các công ty niêm yết có tổng giá trị tài sản trên 2 nghìn tỷ won, từ năm tài chính 2024 đối với các công ty niêm yết có tổng giá trị tài sản trên 500 tỷ won, và từ năm tài chính 2025 cho tất cả các công ty niêm yết khác. Những thay đổi này dự kiến sẽ tác động đáng kể đến tất cả các công ty niêm yết cùng với công ty con là đối tượng điều chỉnh của Đạo luật này.

Ngoài ra, doanh nghiệp cũng nên lưu ý rằng một trong những yếu tố chính mà kiểm toán viên sẽ xem xét để xác định một đơn vị trọng yếu (significant component) cho mục đích kiểm toán theo yêu cầu của K-SOX là một trong các ngưỡng sau:

- 5% doanh thu hàng năm, hoặc
- 5% thu nhập trước thuế, hoặc
- 5% tổng tài sản, hoặc
- 5% vốn chủ sở hữu (nếu có)

Do đó, các công ty phải lưu ý không chỉ thời điểm áp dụng quy định mới mà còn việc xác định đơn vị trọng yếu. Điều này đặc biệt quan trọng do nhiều công ty niêm yết trên sàn giao dịch chứng khoán Hàn Quốc có tổng giá trị tài sản trên 2 nghìn tỷ won. Hiểu được những yêu cầu này sẽ là yếu tố quyết định cho quá trình chuyển đổi sang K-SOX một cách thuận lợi.

Nhu cầu thiết lập K-SOX song song với US-SOX?

US-SOX đã chứng minh tính hiệu quả và trở nên phổ biến toàn cầu từ năm 2002 trong việc nâng cao chất lượng báo cáo và kiểm soát. Nhiều công ty tại Hàn Quốc đã áp dụng Đạo luật quốc tế này nhằm đánh giá lại cấu trúc và hệ thống kiểm soát nội bộ hiện tại, đồng thời tinh chỉnh vai trò của các cá nhân tham gia vào quy trình báo cáo tài chính. Tuy nhiên, để mang lại nhiều giá trị thực tiễn và phù hợp với nhu cầu kinh doanh trong nước, ICFR đòi hỏi ủy ban kiểm toán cần phải chú ý nhiều hơn nữa.

Một điểm đáng lưu ý là K-SOX được phát triển dựa trên nhiều khái niệm chung với US-SOX và các hướng dẫn và diễn giải chi tiết sẵn có nhằm tạo điều kiện thuận lợi hơn cho việc áp dụng. Trên thực tế, cả hai đạo luật đều được xây dựng dựa trên khuôn khổ COSO tập trung vào các vấn đề liên quan đến báo cáo tài chính. Những khái niệm cơ bản liên quan đến rủi ro và kiểm soát bao gồm Kiểm soát đánh giá quản lý (Management Review Control hay MRC), Thông tin tạo ra bởi doanh nghiệp (Information Provided by Entity hay IPE), Ứng dụng phát triển bởi người dùng (End-User Computing application hay EUC) cũng được duy trì nhất quán giữa hai Đạo luật. Thêm vào đó, chu kỳ tuân thủ tổng thể - từ đánh giá rủi ro, thiết kế, thử nghiệm kiểm soát và giám sát đến khắc phục và báo cáo - của hai Đạo luật là tương tự nhau. Dù vậy, vẫn còn tồn tại 1 số khác biệt không đáng kể liên quan đến yêu cầu báo cáo cơ bản và quá trình đánh giá thiếu sót.

Vậy, câu hỏi đặt ra là vì sao cần thiết lập K-SOX để bổ sung cho US-SOX?

01

K-SOX nhấn mạnh vào vai trò và trách nhiệm của kiểm toán viên trong việc đánh giá quy trình kiểm soát nội bộ đối với báo cáo tài chính của Tập đoàn phải được thực hiện và giám sát ở cấp độ hợp nhất.

02

K-SOX đưa ra yêu cầu kiểm toán bắt buộc cho báo cáo tài chính riêng của toàn bộ các công ty từ năm 2022 và cho báo cáo tài chính hợp nhất từ năm 2023 dựa trên tổng giá trị tài sản.

03

Nhằm hỗ trợ các công ty trong nước tốt hơn, nhiều hướng dẫn thực tiễn và diễn giải cũng đã được các cơ quan quản lý ở Hàn Quốc ban hành, tác động trên nhiều phương diện đến đánh giá của ban quản trị, cũng như phương pháp kiểm toán.

Bài học từ US-SOX

Một trong những mối quan tâm chính về K-SOX là chi phí cần để tuân thủ các yêu cầu. Đây là một câu hỏi hợp lý vì bất kể một công ty đã chuẩn bị tốt như thế nào, thì cũng sẽ luôn phát sinh thêm một vài sự kiện và chi phí ngoài dự kiến trong quá trình áp dụng. Khi giai đoạn chuyển đổi bổ sung thêm nhiều bước vào quy trình kiểm toán, thì chi phí kiểm toán trong tương lai cũng có thể sẽ tăng lên.

Để biết chính xác chi phí và lợi ích của việc áp dụng, chúng ta hãy quay lại giai đoạn thực hiện US-SOX. Năm 2006, bốn năm sau khi triển khai US-SOX, một tổ chức có tên là Financial Executives International (FEI) đã thực hiện một cuộc khảo sát trên 168 công ty về chi phí thực hiện mục 404, là mục về kiểm soát nội bộ cũng được nhấn mạnh trong tài liệu K-SOX. Khảo sát cho thấy chi phí thực tế phát sinh là khoảng 1,7 triệu đô la Mỹ cho các công ty quản lý tập trung và 4,0 triệu USD cho các công ty quản lý phi tập trung¹.

Khảo sát này đã được thực hiện lần nữa vào năm 2007 và chi phí lúc này lần lượt là 1,3 triệu đến 1,9 triệu đô la Mỹ². Điều này cho thấy chi phí tuân thủ US-SOX giảm trong những năm tiếp theo do các công ty và đơn vị kiểm toán đã tìm được những phương thức hiệu quả hơn để tuân thủ luật mới. Vào tháng 4 năm 2011, một nghiên cứu của Ủy ban Giao dịch và Chứng khoán Mỹ (Security and Exchange Commission hay SEC) đã cho thấy xu hướng giảm dần của chi phí tuân thủ trong giai đoạn từ 2006 đến 2009, mà không phụ thuộc vào quy mô công ty³.

Có nhiều lý do chính đáng để tin rằng sẽ có xu hướng tương tự trong tương lai sau khi triển khai K-SOX. Thứ nhất, K-SOX sẽ theo sát US-SOX, đặc biệt là nội dung của Mục 404 về kiểm soát nội bộ. Điều này có nghĩa là quy trình thực hiện cũng sẽ tương tự như ở Hoa Kỳ. Thứ hai, US-SOX là Đạo luật hoàn toàn mới khi được ban hành, đồng nghĩa với việc các công ty phải thực hiện rất nhiều thử nghiệm để tìm ra sự cân bằng giữa chi phí và tuân thủ. Tuy nhiên, nếu doanh nghiệp học hỏi được các bài học trong quá khứ thì chi phí áp dụng K-SOX có thể thấp hơn.

1 "[FEI 2007 Survey of SOX 404 Costs](#)". Fei.mediaroom.com. April 30, 2008. Archived from [the original](#) on July 14, 2011. Retrieved June 29, 2022

2 "[FEI Press Room – News Releases](#)". October 11, 2007. Archived from [the original](#) on October 11, 2007. Retrieved June 29, 2022

3 "[Study and Recommendations on Section 404\(b\)](#)" (PDF). Securities and Exchange Commission. April 2011.

Phương pháp tiếp cận hiệu quả nhằm tuân thủ K-SOX

Tương tự như US-SOX đã đóng vai trò là một công cụ quan trọng trong việc cải thiện tính chính xác và độ tin cậy của thông tin thuyết minh trên báo cáo tài chính và từ đó giúp lấy lại niềm tin từ các bên liên quan và thị trường, K-SOX cũng được mong đợi sẽ trở thành một trong những điều luật quan trọng nhất ở Hàn Quốc trong những năm tới. Do đó, không bao giờ là quá sớm để bắt đầu xem xét hệ thống kiểm soát nội bộ đối với quy trình báo cáo tài chính hiện tại. Hãy dành thời gian từ bây giờ cho những việc quan trọng trong tương lai!

Cho đến khi K-SOX cho báo cáo hợp nhất chính thức có hiệu lực, chúng tôi khuyến nghị rằng ban lãnh đạo nên đánh giá và xác định xem có tồn tại bất kỳ sự thiếu sót nào trong những kiểm soát nội bộ hiện tại liên quan đến quy trình báo cáo tài chính, sự phức tạp không cần thiết hoặc khó khăn trong trao đổi thông tin giữa các bộ phận. Nhằm xây dựng một quy trình bền vững và hiệu quả về mặt chi phí, chúng tôi nghĩ rằng các doanh nghiệp nên cân nhắc những yếu tố sau:

Tranh thủ nguồn lực hiện tại

Đóng vai trò tiên phong áp dụng IFRS và chuyển đổi hiệu quả từ K-GAAP, các công ty Hàn Quốc đã thiết lập một nền tảng ổn định và vững chắc cho các chính sách kiểm soát nội bộ. Ngoài ra, những sửa đổi gần đây của Đạo luật Kiểm toán Độc lập cũng giúp tăng cường và nâng cao tính minh bạch của quy trình báo cáo. Do đó, việc tranh thủ nền tảng và nguồn lực sẵn có sẽ giúp giảm bớt phần nào áp lực trong quá trình chuyển đổi.

Tuy nhiên, chỉ tận dụng tối đa các nguồn lực hiện tại thì vẫn chưa đủ để các công ty tuân thủ đầy đủ yêu cầu của K-SOX. Không chỉ lãnh đạo cấp cao (C-level) hay Ban giám đốc mà tất cả các nhân sự khác trong công ty cũng cần tham gia vào những hoạt động cải tổ và tái cấu trúc nội bộ trong tương lai. Nói cách khác, quyết định có thể được đưa ra bởi quản lý cấp cao của công ty nhưng trách nhiệm xây dựng hệ thống kiểm soát nội bộ hiệu quả phải đến từ tất cả các vị trí trong tổ chức để đảm bảo rằng chiến lược đã đưa ra được tích hợp vào những hoạt động hàng ngày. Ban lãnh đạo vẫn nên tiếp tục sử dụng tối đa các nguồn lực sẵn có, trong khi cần trọng tâm xem xét lại những chỉ tiêu đánh giá hiện hành để đáp ứng các yêu cầu quan trọng của K-SOX và đưa ra quyết định sáng suốt.

Tận dụng công nghệ để mang lại kết quả tốt hơn

Vì tính hiệu quả về chi phí của việc tuân thủ liên tục và sự giảm thiểu thao tác thủ công luôn là mối quan tâm chính của mọi doanh nghiệp, kiểm soát tự động thông qua việc sử dụng công nghệ sẽ là một yếu tố hỗ trợ chính trong giai đoạn chuyển đổi ban đầu. Điều đó có nghĩa là các công ty nên tận dụng khả năng của các hệ thống ERP hiện đã tuân thủ US-SOX, đồng thời tích hợp thêm những kiểm soát khác nhằm đáp ứng yêu cầu của K-SOX. Việc ứng dụng công nghệ, bao gồm quy trình tuân thủ, đóng sổ và giám sát - kiểm soát đã được tự động hóa, sẽ không chỉ giúp hỗ trợ quá trình tuân thủ K-SOX mà còn giảm thiểu rủi ro và tạo ra hiệu quả hoạt động.

Học hỏi từ quá khứ

Như đã đề cập ở phần trước, K-SOX là một phiên bản rất gần của US-SOX. Chúng ta đã xem xét những lý do khiến cho chi phí ban đầu cao là do các công ty không có bất kỳ tiền lệ nào để tham khảo cho quy trình của mình, dẫn đến phát sinh nhiều chi phí không cần thiết mà lẽ ra có thể tránh được. Các công ty Hàn quốc nên nghiên cứu kỹ lưỡng quá trình chuyển đổi của những công ty tương tự ở Hoa Kỳ để dự đoán những yếu tố rủi ro tiềm ẩn có thể trở nên đáng kể trong quá trình áp dụng sau này. Những tài liệu kỹ thuật và hướng dẫn từ các công ty tư vấn và cơ quan quản lý sẽ đặc biệt hữu ích cho các công ty vẫn đang gặp khó khăn với thay đổi này. Ví dụ, Công cụ Nghiên cứu Kế toán Deloitte (DART) cung cấp nhiều hướng dẫn về phương thức áp dụng mục 404 của US-SOX cho mục đích tham khảo. Bất kể nguồn lực là gì, thì Ban lãnh đạo của công ty vẫn phải tự trang bị nhiều hơn về K-SOX để đảm bảo quá trình chuyển đổi diễn ra thuận lợi.

Ảnh hưởng đến công ty con của công ty mẹ Hàn Quốc tại Việt Nam

Do K-SOX cũng nhấn mạnh đến ICFR cho báo cáo tài chính hợp nhất, trong đó công ty mẹ và công ty con được xem là một tổ chức kinh tế duy nhất, nên các công ty con của công ty mẹ Hàn Quốc tại Việt Nam cũng cần chú ý đến Đạo luật này. Vai trò của công ty con, đặc biệt là đơn vị trọng yếu, là một trong những nhân tố quan trọng, đảm bảo việc tuân thủ đầy đủ K-SOX của toàn Tập đoàn.

Nói một cách chi tiết hơn, có **4 giai đoạn chính (Thiết kế, Vận hành, Giám sát, và Báo cáo)** trong quá trình thiết lập một hệ thống ICFR tuân thủ K-SOX đòi hỏi sự phối hợp của Ban quản trị cũng như toàn thể nhân viên của công ty bao gồm các công ty con.

Trước hết, ở giai đoạn **Thiết kế**, cả Ban Giám đốc và nhân viên cần hiểu rõ trách nhiệm, phạm vi công việc và các quy trình bắt buộc phải tuân thủ. Hơn nữa, cũng cần xem xét cẩn thận môi trường kiểm soát hiện tại tại tất cả các đơn vị, dựa trên những hướng dẫn và chính sách của Tập đoàn.

Sau khi thiết kế các hoạt động kiểm soát cụ thể thì đến giai đoạn triển khai **Vận hành** và đánh giá xem những kiểm soát đó này có hiệu quả như dự kiến hay không.

Tiếp nối giai đoạn Vận hành là giai đoạn **Giám sát**, trong đó quy trình kiểm soát được giám sát độc lập bởi Ban Giám đốc, Giám đốc điều hành, Ủy ban kiểm toán và nhóm ICFR của công ty mẹ.

Cuối cùng, các công ty con phải **báo cáo** những thiếu sót về kiểm soát được phát hiện trong giai đoạn giám sát để gửi về công ty mẹ, đồng thời đánh giá tác động đối với cả báo cáo tài chính riêng và hợp nhất, cũng như đề xuất phương án cải tiến phù hợp.

Kết luận

Đạo luật mới này không chỉ ảnh hưởng đến các công ty mẹ đang hoạt động tại Hàn Quốc mà còn cả các công ty con tại Việt Nam. Con đường để đạt được những lợi ích từ việc chuyển đổi hệ thống Kiểm soát nội bộ đối với quy trình Báo cáo tài chính tại Hàn Quốc còn gian nan và nhiều thử thách nhưng hoàn toàn xứng đáng. Do đó, các công ty cần theo dõi sát sao những thay đổi mới nhưng đồng thời cũng nên bắt đầu đào tạo cho toàn thể nhân viên về yêu cầu của K-SOX sớm nhất có thể. Với đội ngũ chuyên gia tư vấn nhiều kinh nghiệm, và mạng lưới hỗ trợ toàn cầu trên nhiều lĩnh vực, Deloitte tự tin rằng chúng tôi có đầy đủ năng lực để hỗ trợ công ty trong quá trình thiết lập và áp dụng những kiểm soát nội bộ hiệu quả ở phạm vi hợp nhất và riêng lẻ nhằm tuân thủ K-SOX.

Liên hệ chuyên gia

Bùi Văn Trịnh
Phó Tổng Giám đốc
Kiểm toán & Đảm bảo
+84 28 710 14025
trabui@deloitte.com

Bùi Tuấn Minh
Phó Tổng Giám đốc phụ trách
Nhóm Khách hàng Hàn Quốc
+84 24 710 50022
mbui@deloitte.com

Đoàn Yến Châu
Phó Giám đốc
Kiểm toán & Đảm bảo
+84 28 710 14101
chaudoan@deloitte.com

Son Won Sik
Giám đốc
Nhóm Khách hàng Hàn Quốc
+84 93 445 6850
wonsikson@deloitte.com

Ninh Quốc Hoàng
Trưởng phòng
Kiểm toán & Đảm bảo
+84 28 710 14176
hoangninh@deloitte.com

Kim Sun June
Giám đốc
Nhóm Khách hàng Hàn Quốc
+84 90 119 7014
sunjunkim@deloitte.com

Hà Nội

Tầng 15, Tòa nhà Vinaconex,
34 Láng Hạ, Phường Láng Hạ,
Quận Đống Đa, Hà Nội, Việt Nam
Tel : +84 24 7105 0000
Fax: +84 24 6288 5678
Website: www.deloitte.com/vn

TP. Hồ Chí Minh

Tầng 18, Tòa nhà Times Square,
57-69F Đồng Khởi, Phường Bến Nghé,
Quận 1, Tp. Hồ Chí Minh, Việt Nam
Tel: +84 28 7101 4555
Fax: +84 28 3910 0750
Email: deloittevietnam@deloitte.com

Deloitte.

Tên Deloitte được dùng để chỉ một hoặc nhiều thành viên của Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL” hay “Deloitte Toàn cầu”), và mạng lưới các hãng thành viên trên toàn cầu (gọi chung là Tổ chức Deloitte). DTTL và mỗi thành viên trực thuộc là một pháp nhân riêng biệt và độc lập về mặt pháp lý, không bị ràng buộc lẫn nhau đối với các bên thứ ba. DTTL và mỗi thành viên trực thuộc chỉ chịu trách nhiệm cho hành vi và thiếu sót của mình, chứ không phải chịu trách nhiệm lẫn nhau. DTTL không cung cấp dịch vụ cho các khách hàng. Vui lòng xem tại www.deloitte.com/about để biết thêm thông tin chi tiết.

Deloitte Châu Á Thái Bình Dương là một hãng thành viên của Deloitte Toàn cầu. Các thành viên và các đơn vị trực thuộc của Deloitte Châu Á Thái Bình Dương cung cấp dịch vụ cho khách hàng tại hơn 100 thành phố trong khu vực, bao gồm Auckland, Bangkok, Bắc Kinh, Hà Nội, Hồng Kông, Jakarta, Kuala Lumpur, Manila, Melbourne, Osaka, Seoul, Thượng Hải, Singapore, Sydney, Đài Bắc và Tokyo. Tại các nước thành viên, các hoạt động kinh doanh được thực hiện độc lập bởi các pháp nhân riêng biệt.

Deloitte Việt Nam

Tại Việt Nam, dịch vụ chuyên ngành được cung cấp bởi từng pháp nhân riêng biệt, và chi nhánh của pháp nhân đó, được gọi chung là Deloitte Việt Nam.

Tài liệu này chỉ chứa đựng những thông tin chung và nhằm mục đích tham khảo, do vậy, không một hãng Deloitte Touche Tohmatsu Limited, hay bất kỳ một hãng thành viên hay công ty con (sau đây được gọi chung là “Tổ chức Deloitte”) và các nhân viên của họ được xem là, trong phạm vi nội dung của tài liệu này, cung cấp dịch vụ hay đưa ra những ý kiến, tư vấn về chuyên môn cho người đọc. Tài liệu này không cấu thành ý kiến tư vấn đối với người đọc và sẽ không ảnh hưởng đến các ý kiến tư vấn khác do bất kỳ nhân viên của Tổ chức Deloitte cung cấp. Những thông tin thể hiện trong tài liệu này không áp dụng đối với các trường hợp riêng biệt của doanh nghiệp. Trước khi đưa ra bất kỳ một quyết định hay hành động nào có thể ảnh hưởng tới tình hình tài chính hoặc hoạt động kinh doanh, người đọc nên tham khảo ý kiến chuyên gia tư vấn.

Không có tuyên bố, bảo đảm hoặc cam kết nào (rõ ràng hay ngụ ý) được đưa ra về tính chính xác hoặc tính đầy đủ của thông tin trong tài liệu này, và không một hãng thành viên nào thuộc Mạng lưới các công ty Deloitte chịu trách nhiệm đối với bất kỳ thiệt hại, tổn thất xảy ra trực tiếp hay gián tiếp do kết quả của việc người đọc sử dụng, công bố, phát tán ra bên ngoài hoặc dựa vào tài liệu này để hành động, không hành động hoặc ra bất kỳ quyết định nào. DTTL và mỗi thành viên là một pháp nhân riêng biệt và độc lập về mặt pháp lý.